

EURÓPAI KÖZPONTI BANK

EURORENDSZER

Útmutató a nemzeti hatóságoknak az Európai Központi Bankkal a jogszabálytervezetekről folytatott konzultációjához

2015. október

Tartalom

Előszó	2
1 Az EKB jogszabálytervezetekkel kapcsolatos tanácsadó szerepének háttere	3
2 A 98/415/EK tanácsi határozat célkitűzései	6
3 Az EKB-val folytatandó konzultáció kötelezettségének terjedelme	8
3.1 A konzultáló hatóságok	8
3.2 A konzultáció körébe tartozó jogszabálytervezetek	9
3.3 Az EKB hatáskörei	11
3.4 Végrehajtó jogszabályok	16
4 A konzultációs eljárás	18
4.1 Az EKB-val folytatott konzultáció megfelelő időpontja	18
4.2 A vélemény iránti kérelem	20
4.3 Határidők	21
4.4 A kézhezvétel igazolása	23
4.5 Az EKB véleményének előkészítése és elfogadása	23
4.6 A nyelvi rezsím	24
4.7 A vélemény megküldése és annak további megfontolása	24
4.8 Közzététel	24
5 Az EKB-val való konzultáció kötelezettségének terjedelme	25
6 Az EKB-val folytatandó konzultáció elmaradásának jogkövetkezményei	26
Melléklet	27
A TANÁCS HATÁROZATA (1998. június 29.) a nemzeti hatóságoknak az Európai Központi Bankkal a jogszabálytervezetekről folytatott konzultációjáról (98/415/EK)	27

Előszó

Az útmutató a nemzeti hatóságoknak az Európai Központi Bankkal a jogszabálytervezetokről folytatott konzultációjáról évekig hasznos eszköz volt a nemzeti hatóságok és a közvélemény számára. Ez az útmutató részletesen bemutatja az Európai Központi Bankkal (EKB) folytatandó konzultáció menetét. Szükségessé vált a 2005-ben kiadott eredeti útmutató naprakésszé tétele annak érdekében, hogy az megfelelően tükrözze az uniós jog fejlődését és az EKB-nak az ilyen konzultációkkal kapcsolatos legfrissebb tapasztalatait. Az EKB többi kiadványához hasonlóan ez az útmutató is kifejezésre juttatja az EKB elkötelezettségét a nyitottság és az átláthatóság alapelvei tekintetében, valamint hozzájárul ahhoz, hogy az EKB céljai és tevékenységei szélesebb körben ismertté váljanak.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés a tagállamok kötelezettségévé teszi azt, hogy az EKB véleményét kérjék az annak hatáskörébe tartozó jogszabálytervezetekkel kapcsolatban. Az EU bővítésének következtében a konzultációs eljárásokban részt vevő szereplők száma egyre növekszik. Az EKB ezért naprakésszé tette ezt az útmutatót, hogy tájékoztassa és segítse a nemzeti hatóságokat az EKB-val történő konzultációs kötelezettség tekintetében. Az útmutató ebből a célból bemutatja az EKB-val folytatott konzultáció célkitűzéseit és tárgykörét, valamint egyértelművé teszi a követendő eljárást.

Bízom abban, hogy ez a naprakésszé tett útmutató ezentúl is felhívja majd a figyelmet az érintett felek jogaira és kötelezettségeire, egyben elősegítve az EKB tanácsadói szerepének jobb megismerését. Ebben a vonatkozásban az útmutató célja az is, hogy bátorítsa a konzultációs eljárás gyakoribb alkalmazását, és ezzel hozzájáruljon az EKB hatáskörébe tartozó tagállami jogszabályok harmonizációjához.

Végül hangsúlyozni szeretném a jogalkotási eljárásban részt vevő nemzeti hatóságok és a Központi Bankok Európai Rendszere/eurorendszer közötti szoros együttműködés biztosításának változatlan fontosságát. Bízom abban, hogy ez a kiadvány a továbbiakban is elő fogja segíteni az ilyen, valamennyi érintett fél érdekében álló, szoros együttműködést.

Frankfurt am Main, 2015. október

Yves Mersch
az EKB Igazgatóságának tagja

1 Az EKB jogszabálytervezetekkel kapcsolatos tanácsadó szerepének háttere

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: Szerződés) az EKB-ra tanácsadói feladatot ró a hatáskörébe tartozó, javasolt uniós jogszabályokkal és nemzeti jogszabálytervezetekkel kapcsolatban. Az EKB tanácsadó funkciójának jogi alapja a Szerződés 127. cikkének (4) bekezdése és 282. cikkének (5) bekezdése, amelyek megisméltésre kerültek a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank Alapokmányának (a továbbiakban: KBER Alapokmány) 4. cikkében.

A nemzeti hatóságok EKB-val történő konzultációjának kereteit a nemzeti hatóságoknak az Európai Központi Bankkal a jogszabálytervezetekről folytatott konzultációjáról szóló, 1998. június 29-i 98/415/EK tanácsi határozat¹ alkotja, amely 1999. január 1-je óta hatályos. A 98/415/EK határozat minden tagállamra vonatkozik az Egyesült Királyság kivételével, amelyet a Szerződéshez csatolt, a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságára vonatkozó egyes rendelkezésekről szóló jegyzőkönyv mentesített a konzultációs kötelezettség alól. 2004-ig az EKB évente átlagosan 30 véleményt adott ki a nemzeti hatóságok általi konzultációra válaszul. A tagállamok számának 2004-től bekövetkezett növekedése, és a pénzügyi piacok 2008-ban kezdődött válsága miatt a jogszabálytervezetekről szóló EKB-velemények száma lényegesen megnőtt, 2012-ben elérve egészen a 95-öt.

Ennek megfelelően a konzultációs eljárás még inkább fontosnak bizonyult az elmúlt években, amikor a tagállamoknak a pénzügyi válság következtében egyeztetni kellett lépéseiket a pénzügyi stabilitás biztosítására irányuló intézkedések terén. Ezzel összefüggésben az EKB véleményei hozzájárultak a pénzügyi piacokba vetett bizalom és a stabilitás megőrzésére irányuló intézkedések Unión belüli összhangjának biztosításához.

A Szerződés 127. cikkének (4) bekezdése:

„(4) Az Európai Központi Bankkal konzultálni kell:

- a hatáskörébe tartozó valamennyi uniós jogi aktusra irányuló javaslattal kapcsolatban;
- a nemzeti hatóságok részéről az EKB hatáskörébe tartozó valamennyi jogszabálytervezettel kapcsolatban a Tanács által a 129. cikk (4) bekezdésében

¹ HL L 189., 1998.7.3., 42. o. A 98/415/EK határozat szövege a mellékletben található.

megállapított eljárásnak megfelelően meghatározott kereteken belül és feltételek mellett.

Az Európai Központi Bank a hatáskörébe tartozó területeken véleményt terjeszthet a megfelelő uniós intézmények, szervek és hivatalok, illetve a nemzeti hatóságok elé.”

A Szerződés 282. cikkének (5) bekezdése:

„(5) Az Európai Központi Bankkal konzultálni kell a hatáskörébe tartozó valamennyi uniós jogi aktusra irányuló javaslattal, továbbá valamennyi nemzeti jogszabálytervezettel kapcsolatban, és a hatáskörébe tartozó területeken véleményt terjeszthet elő.”

A KBER Alapokmány 4. cikke:

„Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 127. cikke (4) bekezdésének megfelelően:

a) az EKB-val konzultálni kell:

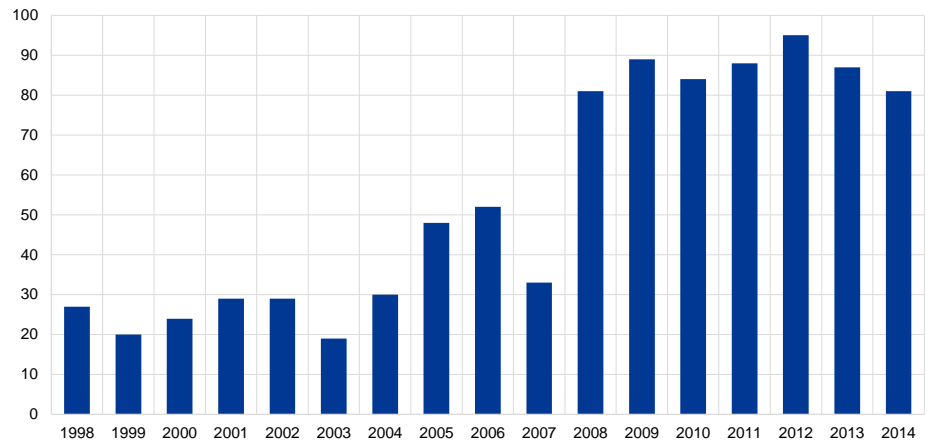
- a hatáskörébe tartozó valamennyi uniós jogi aktusra irányuló javaslattal kapcsolatban;
- a nemzeti hatóságok részéről az EKB hatáskörébe tartozó valamennyi jogszabálytervezettel kapcsolatban a Tanács által a 41. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően meghatározott kereteken belül és feltételek mellett;

b) az EKB a hatáskörébe tartozó területeken véleményt terjeszthet az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok, vagy a nemzeti hatóságok elé.”

A 98/415/EK határozat megfogalmazása meglehetősen általános jellegű, így teljes hatékonyságának biztosítása érdekében a nemzeti hatóságoknak alaposan ismerniük kell: a) annak célkitűzéseit; b) az EKB-val való konzultációs kötelezettség terjedelmét; c) a követendő eljárást; és d) a konzultáció elmulasztásának a kérdéses jogszabály jogszerűségére gyakorolt lehetséges hatásait. Ezért a 98/415/EK határozat alkalmazása során szerzett tapasztalatok alapján ezen útmutató célja a nemzeti jogszabályi rendelkezések előkészítésében részt vevő nemzeti hatóságok e négy vonatkozásban történő tájékoztatása annak érdekében, hogy azok teljes mértékben ismerjék jogaikat és kötelezettségeiket. Ezen útmutató számos ajánlást is tartalmaz a konzultációs eljárás hatékonyságának biztosítása érdekében.

1. ábra

A nemzeti hatóságokkal folytatott konzultációkra válaszul adott EKB-vélemények száma

Forrás: EKB

2 A 98/415/EK tanácsi határozat célkitűzései

Az OLAF-ítéletben² az Európai Unió Bírósága (a Bíróság) tisztázta a Szerződés 127. cikke (4) bekezdésének célkitűzéseit az EKB hatáskörébe tartozó bármely uniós jogszabállyal kapcsolatos konzultációs kötelezettség szempontjából. A Bíróság szerint e kötelezettség „elsődlegesen azt célozza, hogy az ilyen aktusok elfogadása előtt annak kibocsátója meghallgassa azon szervezet, amelynek közreműködése – mivel közösségi szinten a kérdéses területen önálló hatáskörrel, továbbá magasszintű szakértelemmel rendelkezik – kifejezetten hasznos lehet a tervezett jogalkotási eljárásban”.

Bár az OLAF-ítélet az uniós intézményeknek az EKB-val a javasolt uniós jogszabályok vonatkozásában fennálló konzultációs kötelezettségéről szól, segít a tagállamok jogszabálytervezeteik tekintetében az EKB-val szemben fennálló konzultációs kötelezettsége tisztázásában is. Az OLAF-ítéletből levonható az a következtetés, hogy a 98/415/EK határozat fő célja az EKB számára annak lehetővé tétele, hogy a nemzeti jogalkotókat megfelelő időben lássa el szakértői tanáccsal a hatáskörébe tartozó kérdésekkel kapcsolatos jogszabálytervezetek vonatkozásában. E tanácsadás célja annak biztosítása, hogy a nemzeti jogi keretrendszer: a) járuljon hozzá az EKB és/vagy a Központi Bankok Európai Rendszere (KBER) célkitűzéseinek eléréséhez; b) legyen összeegyeztethető az eurorendszer/KBER és az EKB jogi keretrendszerével; valamint c) legyen összhangban az eurorendszer/KBER és az EKB politikáival.

A 98/415/EK határozat alapján fennálló, az EKB-val történő konzultációs kötelezettséget arra szánták, hogy az esetlegesen össze nem egyeztethető vagy ellentmondásos nemzeti jogalkotásból eredő problémáknak elébe vágó, megelőző rendszerként működjön. A konzultációnak ennél fogva a jogszabály tervezeti stádiumában kell zajlania, pontosabban annak azon szakaszában, amikor az érintett jogszabály előkészítésében és elfogadásában részt vevő nemzeti hatóságok érdemben figyelembe vehetik az EKB véleményét.

A gyakorlatban az EKB-val történő konzultációs kötelezettség lehetővé tette a tagállamok számára annak biztosítását, hogy a nemzeti jogszabályok – beleértve a nemzeti központi bankok (NKB-k) alapszabályát is – összeegyeztethetők maradjanak a Szerződéssel és a KBER Alapokmányával.

A 98/415/EK határozattal létrehozott konzultációs eljárás számos további előnnyel rendelkezik. Értékes eszközként szolgál az információk és a szakértelem

² Az Európai Közösségek Bizottsága kontra Európai Központi Bank ítélet (C-11/00, EU:C:2003:395), különösen annak 110. és 111. pontja. Ebben az ügyben a Bíróság helyt adott a Bizottság keresetének, és megsemmisítette a csalások megelőzéséről szóló, 1999. október 7-i EKB/1999/5 európai központi banki határozatot (HL L 291., 1999.11.13., 36. o.). Az ítélet jelentős az EKB tanácsadó funkciójának tisztázása szempontjából, mivel az EKB kérelmére válaszul a Bíróság első alkalommal vizsgálta meg a Szerződés 127. cikke (4) bekezdésének célkitűzéseit.

megosztásának elősegítésében. A konzultációk az EKB tájékozódásának fontos eszközt képezik a hatáskörébe tartozó területeken a tagállamokban bekövetkezett jogalkotási fejleményekkel kapcsolatban. Előnyt jelent az EKB saját – például hasonló kérdéseket megvitató uniós vagy nemzetközi fórumokon képviselt – álláspontjának kialakításakor az a szakértelem, amelyre az EKB a konzultációk alkalmával a jogszabálytervezetek megvizsgálása révén tesz szert. Továbbá az EKB-vélemények elősegítik az EKB hatáskörén belüli tagállami jogalkotás harmonizációját, és hozzájárulnak a nemzeti jogszabályok minőségének javításához, mivel azok az EKB feladatainak gyakorlása során felhalmozódott szakértelmen alapulnak³. Az EKB-vélemények az érintett jogszabályok Szerződéssel való összeegyeztethetőségével kapcsolatos eljárásokban a Bíróság, illetve az adott jogszabály értelmezéséről vagy érvényességéről folyó eljárásokban a nemzeti bíróságok által figyelembe vehető forrásként is szolgálhatnak.

Más uniós intézmények véleményeihez hasonlóan az EKB-vélemények sem kötelező erejűek. Ez azt jelenti, hogy a nemzeti jogalkotóknak nem kötelességük az EKB véleményét követni. Azonban a 98/415/EK határozattal létrehozott rendszert annak biztosítására szánták, hogy a nemzeti jogszabályokat csak az EKB véleményének megfelelő figyelembevételét követően fogadják el. E rendszer hatékonynak bizonyult, és a nemzeti jogalkotók általában elfogadták, hogy a jogszabálytervezeteket módosítsák, vagy akár visszavonják, mintsem hogy az EKB álláspontjába ütköző jogszabályokat fogadjanak el.

Végezetül, az EKB-val történő konzultációs kötelezettség hozzájárul az EKB-nak a nagyközönséggel és piacokkal folytatott külső kommunikációjához is. Az átláthatóság támogatása általános EKB-politika, és e célból a nemzeti hatóságok konzultációjára válaszként alkotott véleményeket főszabályként közvetlenül elfogadásuk és a konzultáló hatóságnak történő megküldésük után közzéteszik az EKB honlapján.

³ Lásd a főtanácsnok C-11/00. sz. ügyre vonatkozó indítványának 140. pontját, amelyet a Bíróság ítéletének 110. pontjában fogadott el.

3 Az EKB-val folytatandó konzultáció kötelezettségének terjedelme

3.1 A konzultáló hatóságok

A 98/415/EK határozat 2. cikkének (1) és (2) bekezdése:

„(1) A tagállamok hatóságai konzultálnak az EKB-val valamennyi olyan jogszabálytervezettel kapcsolatban, amely a Szerződés alapján az EKB hatáskörébe tartozik [...].

(2) Ezen túlmenően, a nem résztvevő tagállamok hatóságainak konzultálniuk kell az EKB-val a monetáris politika eszközeire vonatkozó bármely jogszabálytervezetről.”

3.1.1 A konzultációra köteles hatóságok köre

A 98/415/EK határozat 2. cikkének (1) bekezdése egyértelművé teszi, hogy az EKB hatáskörébe tartozó jogszabálytervezetek tekintetében a konzultációs kötelezettség a „tagállamok hatóságait” terheli. Mivel a 98/415/EK határozat az Egyesült Királyság kivételével valamennyi tagállamra vonatkozik, az érintett hatóságok nem csak azon tagállamok, amelyek pénzneme az euro (a továbbiakban: euroövezeti tagállamok), de az Egyesült Királyság hatóságai kivételével azon tagállamok hatóságai is, amelyek pénzneme nem az euro (a továbbiakban: euroövezeten kívüli tagállamok).

A 98/415/EK határozat 3. cikkének (1) bekezdése tisztázza, hogy a tagállami hatóságok a „jogszabálytervezetet készítő hatóságok”. Ezen túlmenően a 98/415/EK határozat 4. cikkéből következik, hogy a konzultáló hatóság nem csak az „elfogadó hatóságtól”, de a „jogszabálytervezetet kezdeményező hatóságtól” is különböző hatóság lehet.

A gyakorlatban az EKB-val a hatóságok széles köre konzultál. A nemzeti parlamenteken átmenő jogszabályok esetében az EKB-val általában az a miniszter konzultál, amely az EKB hatáskörébe eső jogszabálytervezet előkészítéséért felelős. Amikor a jogszabályt nem a kormány, hanem a nemzeti parlament egy tagja kezdeményezi, EKB-val való konzultációs kötelezettség a parlamentet terheli az alábbiakban kifejtettek szerint⁴. Alkalmanként az NKB-kon keresztül zajlik a konzultáció, amelyek a szabályozó hatóság nevében vagy saját szabályozói jogkörükön belül járnak el.

⁴ Lásd az ezen útmutató 3.1.2. pontját.

Egyéb eljárás során elfogadott jogszabályok esetén az EKB-val rendszerint az a hatóság konzultál, amely az érintett jogszabály elfogadására hatáskörrel rendelkezik, például a nemzeti kormány illetékes tagja vagy a szabályozói hatáskörrel rendelkező NKB.

Végül az EKB-val konzultáltak olyan nemzeti hatóságok is, amelyek jogilag vagy ténylegesen részt vettek az elfogadási folyamatban, például NKB-k, felügyeleti hatóságok, versenyhatóságok, pénzmosás elleni hatóságok és különleges testületek, például az euróra való áttérésért felelős testületek. Ez esetekben az EKB azon az állásponton volt, hogy a konzultáció abban az esetben helyénvaló, ha kétségtelen, hogy a szóban forgó hatóság a kezdeményező vagy elfogadó hatóság nevében jár el.

3.1.2 A nemzeti parlamentek szerepe

A nemzeti parlamentek is minősülhetnek a 98/415/EK határozat alkalmazásában „jogszabálytervezetet készítő hatóságnak”, ha az egy vagy több tagjuk által az EKB hatáskörén belül kezdeményezett jogszabálytervezetet vitatnak meg⁵. A nemzeti parlamenteknek saját eljárási szabályaik alapján kell dönteniük arról, hogy miként tegyenek eleget azon kötelezettségnek, hogy előzetes EKB-véleményezésre betérjessék az egy vagy több tagjuk által kezdeményezett és az EKB hatáskörébe tartozó jogszabálytervezeteket. Elfogadható az is, ha a nemzeti kormány saját kezdeményezésére eljárva konzultál az EKB-val egy olyan jogszabálytervezetről, amelyet a nemzeti joggal összhangban a nemzeti parlament tagjai kezdeményeztek.

3.2 A konzultáció körébe tartozó jogszabálytervezetek

A 98/415/EK határozat 1. cikkének (1) bekezdése:

„(1) E határozat alkalmazásában:

[...]

»jogszabálytervezet«: valamennyi olyan rendelkezés, amely jogilag kötelezővé válna, és egy tagállam területén általánosan alkalmazva nem meghatározott számú esetre állapít meg szabályokat és nem meghatározott számú természetes és jogi személy a címzettje.”

⁵ Ez vonatkozik azon esetekre is, amelyekben a parlament tagjai javasolnak a kormány által kezdeményezett jogszabálytervezetekhez olyan módosításokat, amelyeknek lehetséges hatásuk az, hogy a jogszabálytervezet az EKB hatáskörén belülré kerül.

A 98/415/EK határozat 2. cikkének (1) bekezdése szerint a tagállami hatóságok minden, az EKB hatáskörébe tartozó jogszabálytervezetről kötelesek az EKB-val konzultációt folytatni. A 98/415/EK határozat 1. cikkének (1) bekezdése határozza meg a „jogszabálytervezet” fogalmát. E meghatározás azon rendelkezésekre utal, amelyek jogilag kötelezővé válva, és egy tagállam teljes (vagy földrajzilag körülhatárolt) területén általánosan alkalmazva „nem meghatározott számú esetre állapítanak meg szabályokat és [amelyeknek] nem meghatározott számú” személy a címzettjük. Ez magában foglalja a kormány által készített jogszabálytervezeteket, amelyek elfogadásukkor hatályos jogi előírásokká válnak, tekintet nélkül a hatályosság időtartamától.

E meghatározás nem terjed ki azon jogszabálytervezetekre, amelyek kizárólagos célja az uniós irányelveknek a tagállamok jogába történő átültetése⁶.

3.2.1 Jogi kötőerővel bíró rendelkezések

Az EKB-val történő konzultációs kötelezettség nem korlátozódik a parlament által elfogadandó jogszabálytervezetekre. A 98/415/EK határozat minden jogilag kötelező rendelkezésre kiterjed, beleértve a törvényerejű rendeleteket és a másodlagos jogszabályokat is.

Törvényerejű rendeletek

Törvényerejű rendeleteket a kormányok sürgős vagy különösen fontos ügyekben fogadnak el és tesznek teljes mértékben alkalmazandóvá. Az ilyen törvényerejű rendeleteket később a parlament ratifikálja, amire sor kerülhet az elfogadást követő rövid időn belül vagy hónapokkal később. A törvényerejű rendeletek tervezetei ezért olyan „jogszabálytervezetnek” minősülnek, amelyekről a kormány általi elfogadásuk előtt konzultációt kell folytatni az EKB-val, függetlenül a sürgősségtől vagy a különleges fontosságuktól⁷.

Másodlagos jogszabályok

Az EKB-val nem kell minden, az EKB hatáskörébe tartozó elsődleges nemzeti jogszabályt végrehajtó másodlagos joganyagról konzultálni, beleértve az NKB-k vagy a felügyeleti hatóságok általánosan alkalmazandó aktusait. A 98/415/EK határozat célkitűzéseire tekintettel az ilyen másodlagos jogszabályok tervezete vonatkozásában csak akkor kell az EKB véleményét kikérni, ha a tárgykör szorosan kapcsolódik az EKB feladataihoz, és ha a jogszabály EKB hatáskörébe tartozó

⁶ Lásd az ezen útmutató 3.4. pontját.

⁷ Megjegyezzük, hogy a törvényerejű rendeletek elfogadásának sürgősségére és különös fontosságára tekintettel a 98/415/EK határozat 3. cikkének (2) bekezdése szerint (lásd ezen útmutató 4.3. pontját) a konzultáló hatóság kérheti az EKB-nak a véleménye meghozatalára rendelkezésre álló határidő lerövidítését.

területeken kifejtett hatása különbözik az elsődleges jogszabályból eredő hatásoktól. Az eljárásokkal kapcsolatos kérdéskörök például azon kérdések, amelyekről főszabály szerint a tagállamok nem kötelesek az EKB-val konzultációt folytatni.

Az olyan jogszabálytervezetek módosításai tekintetében, amelyeket az EKB-nak már véleményadásra beterveztettek, a konzultáció folytatásának kötelezettsége csak a jogszabálytervezet lényegét érintő, érdemi módosításokra vonatkozik. Itt hasznos két eltérő forgatókönyv megkülönböztetése. Az első alapján az érdemi módosításokat abban a szakaszban javasolják, amikor az EKB véleményének elfogadására még nem került sor. Ilyen esetekben az EKB elvárja, hogy a konzultáló hatóság a lehető leggyorsabban benyújtsa a módosított jogszabálytervezetet annak érdekében, hogy a vélemény a legújabb szövegen alapulhasson. A második helyzetben az érdemi új rendelkezéseket az EKB-vélemény elfogadása után javasolják. Ez utóbbi helyzetben az EKB-val konzultációt kell folytatni e módosítások kapcsán. Azonban nem kötelező a további konzultáció, ha a módosítások lényegében az EKB véleményében kifejezett álláspont átvételét célozzák. Az EKB mindazonáltal üdvözli, ha tájékoztatják a véleményeihez kapcsolódó válaszlépésekről, és ha tájékoztatási célból az ilyen módosítások részleteit megkapja.

3.3 Az EKB hatáskörei

A 98/415/EK határozat 2. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a tagállami hatóságok minden, „a Szerződés alapján az EKB hatáskörébe tartoz[ó]” jogszabálytervezetről kötelesek az EKB-val konzultációt folytatni. Ez nyilvánvalóan vonatkozik azon jogszabálytervezetekre, amelyek a Szerződés 127. cikkének (2) bekezdése alapján a KBER-en keresztül végzendő alapvető feladatokat (azaz az Unió monetáris politikájának meghatározását és végrehajtását, devizaműveletek végzését, a tagállamok hivatalos devizatartalékainak tartását és kezelését, valamint a fizetési rendszerek zavartalan működésének előmozdítását), valamint a KBER Alapokmány 16. cikkét (eurobankjegyek kibocsátása) érintik. Ugyancsak kiterjed a Szerződés alapján a KBER-re ruházott feladatok széles körét érintő jogszabálytervezetekre, beleértve az EKB-ra a Szerződés 127. cikkének (6) bekezdése alapján a hitelintézetek prudenciális felügyeletével kapcsolatos politikákra vonatkozóan ruházott külön feladatokat.

A 98/415/EK határozat 2. cikkének (1) bekezdése felsorol számos olyan kérdéskört, amely kifejezetten az EKB hatáskörébe tartozónak minősül. A nemzeti hatóságoknak az e kérdésekhez kapcsolódó jogszabálytervezetek vonatkozásában konzultálniuk kell az EKB-val.

A 98/415/EK határozat 2. cikkének (1) bekezdése:

„(1) A tagállamok hatóságai konzultálnak az EKB-val valamennyi olyan jogszabálytervezettel kapcsolatban, amely a Szerződés alapján az EKB hatáskörébe tartozik, és különösen a következőkről:

- valutaügyek,
 - fizetőeszközök,
 - nemzeti központi bankok,
 - a monetáris, pénzügyi, banki, fizetési rendszerrel és fizetési mérleggel kapcsolatos statisztikák gyűjtése, összeállítása és továbbítása,
 - fizetési és elszámolási rendszerek,
 - a pénzügyintézetekre vonatkozó szabályok, amennyiben azok lényegesen befolyásolják a pénzügyintézetek és pénzügyi piacok stabilitását.”
-

Az EKB hatásköreinek nem teljes körű áttekintése

A 98/415/EK határozat 2. cikkének (1) bekezdése és (3) preambulumbekzdése egyértelművé teszi, hogy az ügyek 2. cikk (1) bekezdésében megadott felsorolása nem kimerítő jellegű.

A 98/415/EK határozat 2. cikkének (2) bekezdése továbbá kifejti, hogy (az Egyesült Királyság kivételével) az euroövezeten kívüli tagállamok hatóságai kötelesek az EKB-val konzultálni a monetáris politika eszközeire vonatkozó bármely jogszabálytervezetről.

A 98/415/EK határozat 2. cikkének (2) bekezdése:

„(2) Ezen túlmenően, a nem résztvevő tagállamok hatóságainak konzultálniuk kell az EKB-val a monetáris politika eszközeire vonatkozó bármely jogszabálytervezetről.”

A 98/415/EK határozat miatt tesz ilyen módon különbséget az euroövezeti és az euroövezeten kívüli tagállamok között, mert az euroövezeti tagállamokban a monetáris politika eszközeiről (például a kötelező tartalékok rendszeréről) már nem a tagállamok nemzeti hatóságai döntenek. Azonban a 98/415/EK határozat (5) preambulumbekzdése egyértelművé teszi, hogy a konzultációs kötelezettség nem terjed ki az euroövezeten kívüli tagállamok hatóságai által monetáris politikájuk végrehajtásával összefüggésben hozott határozatokra (például a kamatlábakat megállapító határozatokra).

2. ábra Az EKB hatásköreinek nem teljes körű áttekintése

Forrás: EKB

A jogszabálytervezetekről szóló valamennyi EKB-véleményt közzéteszik az EKB honlapján. A véleményeket az EKB hatásköreinek releváns fejezetei szerint kategorizálják (statisztika, fizetési és elszámolási rendszerek stb.). Az EKB vélemények címei és tárgyai hasznos útmutatásul szolgálnak az olyan kétséges esetekben, amikor nem egyértelmű, hogy egy jogszabálytervezet a 98/415/EK határozat szerinti EKB-konzultációs kötelezettség hatálya alá tartozik-e.

3.3.1 Valutaügylek és fizetőeszközök

Az EKB valutaügylekkel és fizetőeszközökkel kapcsolatos véleményei változatos témákkal kapcsolatos jogszabálytervezetekkel foglalkoznak, például az euro bevezetéséhez kapcsolódó intézkedésekkel (a nemzeti fizetőeszköz redenominálása, az állami és magánadósságok redenominálása, kettős árazás, kerekítési szabályok, a nemzeti referenciaárfolyamok megváltoztatása), a törvényes fizetőeszközzel, a törvényes fizetőeszköz emlékérméinek kibocsátásával, a bankjegyek és érmék szerzői jogi védelmével, a pénzhamisítással, a bankjegyek és érmék forgalomból történő kivonásával és az elektronikus pénz kibocsátásával.

3.3.2 A nemzeti központi bankok

Nagyszámú EKB-vélemény születik az NKB-kkal kapcsolatos jogszabálytervezetekről. Ezek olyan jogszabályokra vonatkoznak, amelyek érintik az NKB-k vagy azok döntéshozatali testületei tagjainak helyzetét és különösen a központi banki függetlenség számos szempontját. Számos vélemény vonatkozik az NKB-k feladataira vagy monetáris politikájára, beleértve a monetáris finanszírozás Szerződés 123. cikkében foglalt tilalmának betartását, az NKB-k devizatartalékait és az euroövezeten kívüli tagállamok NKB-jai kötelező tartalékaira vonatkozó követelményeket. Más vélemények például az NKB-kat érintő intézményi

változásokkal, az NKB-k könyvvitelével, jelentésével és könyvvizsgálatával, nemzetközi monetáris intézményekben való részvételével, a kiváltságos hozzáféréssel, a prudenciális felügyelettel, a szakmai titoktartással és az NKB-k tevékenysége szabályozásának bármely más olyan aspektusával foglalkoztak, amelyet az NKB-k alapokmánya lefed. Az EKB-t úgyszintén gyakran kérték fel véleményadásra a nem KBER-vonatkozású NKB-feladatokra vonatkozó jogszabálytervezetekről, különösen annak értékelése céljából, hogy e feladatok összeegyeztethetőek-e a KBER célkitűzéseivel és feladataival⁸.

3.3.3 A monetáris, pénzügyi, banki, a fizetési rendszerekkel és a fizetési mérleggel kapcsolatos statisztikák gyűjtése, összeállítása és továbbítása

Az EKB statisztikai információk gyűjtésével kapcsolatos hatásköreit a KBER Alapokmány 5. cikke határozza meg. Az Európai Központi Bank által végzett statisztikai adatgyűjtésről szóló, 1998. november 23-i 2533/98/EK tanácsi rendelet⁹ 4. cikke minden tagállam tekintetében előírja, hogy azok „maguk szervezik meg a statisztikai adatszolgáltatást, és teljes körűen együttműködnek a KBER-ével az Alapokmány 5. cikkéből fakadó kötelezettségek teljesítésének biztosítása érdekében”. Az EKB tisztában van azzal, hogy a tagállamokban különböznek az adatszolgáltatásra vonatkozó rendelkezések. Ennek eredményeként az EKB a jogszabálytervezetekről folytatott konzultáció során olyan általános jellegű észrevételeket igyekszik tenni, amelyek felhívják a figyelmet a jogszabálytervezetben egyértelműbbé tehető kérdésekre. Az ide tartozó konzultációk például a fizetésimérleg-statisztikákra, az EKB, a KBER és az euroövezeten kívüli tagállamok közötti statisztikaiadat-továbbításra, a különböző pénzügyi eszközök és befektetési pozíciók tekintetében fennálló, nemzeti statisztikai adatszolgáltatási kötelezettségekre, valamint a statisztikai adatgyűjtés során az euroövezeten kívüli NKB-k által betöltött szerepre vonatkoztak.

3.3.4 Fizetési és elszámolási rendszerek

A fizetési és elszámolási rendszerek körében folytatott, korábbi konzultációk a fizetési és elszámolási rendszerek működésének számos vonatkozásához kapcsolódtak, ilyen például azok felvigyázása, a központi szerződő felek, a nettó vagy valós idejű bruttó elszámolási alap, a nettósítási és fedezeti vonatkozások, valamint a „nullaórás szabály”.

⁸ A KBER Alapokmány 14.4. cikke alapján az NKB-k elláthatnak a KBER Alapokmányban meghatározottaktól eltérő feladatokat is, ha a Kormányzótanács azokat nem tartja a KBER céljaival és feladataival ellentétesnek.

⁹ HL L 318., 1998.11.27., 8. o.

3.3.5 A pénzügyi intézetekre vonatkozó szabályok, amennyiben azok lényegesen befolyásolják a pénzügyi intézetek és pénzügyi piacok stabilitását

A 98/415/EK határozat 2. cikke (1) bekezdésének hatodik francia bekezdése a pénzügyi intézetekre vonatkozó szabályokra hivatkozik, amennyiben azok lényegesen befolyásolják a pénzügyi intézetek és pénzügyi piacok stabilitását. A 98/415/EK határozat (3) preambulumbekkezdése egyértelművé teszi, hogy e kategória nem érinti a hitelintézetek prudenciális felügyeletével és a pénzügyi rendszer stabilitásával kapcsolatos politikákra vonatkozó feladatkörök jelenlegi elosztását. Ennél a kategóriánál tekintetbe kell venni a 98/415/EK határozat (6) preambulumbekkezdését is a KBER Alapokmány 25.1. cikkével együtt, amely úgy rendelkezik, hogy a tagállamok illetékes hatóságai „konzultálhatnak” az EKB-val a hitelintézetek prudenciális felügyeletével és a pénzügyi rendszer stabilitásával kapcsolatos uniós jogszabályok végrehajtásáról. A 98/415/EK határozat 2. cikkének (1) bekezdésénél fogva továbbá a tagállamok akkor „konzultálnak” az EKB-val, amennyiben a jogszabálytervezet „lényegesen befolyásolj[a]” a pénzügyi stabilitást, kivéve – az 1. cikk (2) bekezdése szerint – ha a jogszabályt kizárólag az uniós irányelvek tagállami jogba történő átültetésére szánják.

A 98/415/EK határozat 2. cikke (1) bekezdésének hatodik francia bekezdése alapján elfogadott EKB-vélemények száma jelentősen megnőtt az elmúlt években. Az EKB számos véleményt fogadott el a tagállamokban a felügyelet intézményi struktúrája javasolt módosításai kapcsán kért konzultációkra válaszul. Ugyancsak rendszeresen kérték konzultációra az EKB-t a hitelintézetek és pénzügyi intézmények felügyeleti rendszerének főbb módosításaival, valamint a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemre, pénzügyi biztosítékokról szóló megállapodásokra vonatkozó szabályokkal, valamint pénzügyi intézmények átszervezésével és felszámolásával kapcsolatban. Az EKB-val gyakran konzultáltak a piacra potenciálisan fontos hatást gyakorló jogszabálytervezetekről, például az értékpapírosítási rendszereket és az értékpapírok dematerializációját érintő jogszabályokról, valamint a pénzügyi piacokat és az EKB elsődleges célját jelentő árstabilitást egyaránt érintő jogalkotásról is (például az inflációhoz indexált hitelekre vonatkozó rendelkezésekről).

Az EKB szintén elfogadott számos véleményt a pénzügyi piac jelenlegi válságával kapcsolatban, amikor a nemzeti jogszabályi rendelkezések a betétbiztosítási rendszerek javítását vagy a pénzügyi piac stabilitásának biztosítását vagy megerősítését célozták.

Végül konzultáltak az EKB-val olyan különféle jogszabálytervezetekről is, amelyek potenciálisan érinthetik a tőke szabad mozgását, az árfolyampolitikát (például a pénzügyi tranzakciók adóztatása stb.), illetve egyéb, közgazdaságilag fontos jogszabálytervezetekről.

Az EKB-val az egységes felügyeleti mechanizmussal (SSM) összefüggő nemzeti rendelkezésekről folytatott konzultáció jogalapjával kapcsolatban a 98/415/EK határozat 2. cikke (1) bekezdésének hatodik francia bekezdésének szövege, és

különösen az olyan ügyekre való hivatkozás, amelyek „lényegesen befolyásolják” a pénzügyi stabilitást, nem értelmezhető az EKB-val folytatandó konzultációra vonatkozó kötelezettség megszorításaként. Ahogy megjegyeztük, a 98/415/EK határozat (3) preambulumbekzdése és 2. cikke egyértelművé teszi, hogy a 98/415/EK határozat 2. cikkének (1) bekezdésében szereplő területek felsorolása nem kimerítő jellegű. A hitelintézetek prudenciális felügyeletével kapcsolatos jogszabálytervezetetről (beleértve az SSM létrehozását tükröző nemzeti jogi keretrendszer létrehozatalát) szóló EKB-vélemények alapja eddig a 98/415/EK határozat 2. cikke (1) bekezdésének hatodik francia bekezdése volt. Az SSM létrehozatalával most már a felügyeleti feladatok is az EKB hatáskörébe tartoznak a Szerződés 127. cikke (4) bekezdése szerinti tanácsadói funkciója céljából.

3.4 Végrehajtó jogszabályok

A 98/415/EK határozat 1. cikkének (2) bekezdése:

„(2) Nem tartoznak a jogszabálytervezetek körébe azok a rendelkezéstervezetek, amelyek kizárólagos célja a közösségi irányelveknek a tagállamok joganyagába történő átültetése.”

A fentiekben rögzítetteknek megfelelően a 98/415/EK határozat 1. cikkének (2) bekezdése szerint a tagállami hatóságoknak nem kell konzultálniuk az EKB-val az uniós irányelvek nemzeti jogba való átültetéséről. E mentesítés indoka az, hogy az uniós jogszabály tervezetéről a Szerződés 127. cikkének (4) bekezdésével összhangban már folytattak az EKB-val konzultációt, és ennél fogva szükségtelen az EKB tanácsadó funkcióját kiterjeszteni azon jogszabálytervezetekre, amelyek egyszerűen átültetik ezen uniós jogszabályt. Az EKB véleménye az, hogy az uniós rendeletek végrehajtását célzó jogszabálytervezetek is részesülnek e mentesítésben, feltéve, hogy azok nincsenek a rendelet (amelyről az uniós intézmények már konzultáltak az EKB-val) hatásától eltérő hatással az EKB hatáskörébe tartozó ügyekre.

A múltban az EKB csak szórványosan ösztönözte a nemzeti hatóságokat az EKB-val való konzultációra olyan uniós irányelvek nemzeti jogba való átültetése kapcsán, amelyek a KBER számára különös jelentőséggel bírnak. Ez történt például az elszámolások véglegességéről szóló irányelv¹⁰ és a pénzügyi biztosítékokról szóló irányelv¹¹, valamint azok módosításai¹² esetében. Az e két irányelvet a nemzeti

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 98/26/EK irányelve (1998. május 19.) a fizetési és értékpapír-elszámolási rendszerekben az elszámolások véglegességéről (HL L 166., 1998.6.11., 45. o.).

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2002/47/EK irányelve (2002. június 6.) a pénzügyi biztosítékokról szóló megállapodásokról (HL L 168., 2002.6.27., 43. o.).

jogba átültetni szándékozó jogszabálytervezetekkel kapcsolatos, nagyszámú konzultációból származó EKB-vélemények hozzájárultak az eurorendszer műveleti jogi kereteinek megerősítéséhez, valamint a pénzügyi rendszer stabilitásához.

A múltban az EKB saját kezdeményezésére is kibocsátott egy véleményt¹³ a postai fizetési szolgáltatásokról szóló megállapodás ratifikációjáról vagy átültetéséről, valamint bátorította a nemzeti hatóságokat arra, hogy konzultáljanak az EKB-vel, amennyiben konkrét nemzeti jogszabálytervezetük túlterjed a megállapodás egyszerű ratifikációján.

A tagállamok olykor saját kezdeményezésre is konzultálnak az EKB-val az irányelveket átültető jogszabálytervezetekről – még akkor is, ha arra nem kötelesek vagy arra nem kapnak ösztönzést – például olyan területeken, amelyeken az EKB-nak különleges szakértelmet tulajdonítanak. Ilyen esetekben az EKB általában örömmel reagál a formális vagy informális önkéntes nemzeti konzultációra, és nyújt útmutatást az előkészített átültető rendelkezéstervezetekkel kapcsolatban, akkor is, ha nem áll fent formális konzultációs kötelezettség az EKB-vel, azonban csupán amennyiben a rendelkezéstervezetek az EKB feladatai vonatkozásában külön észrevételt indokolnak.

Az Európai Rendszerkockázati Testület (ERKT) 2010 decemberében új testületként jött létre, amelynek feladata a pénzügyi rendszer egésze kockázatainak felügyelete. Az 1092/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet¹⁴ 17. cikke alapján az ERKT kibocsáthat többek között ajánlásokat hatáskörében, valamint nyomon követi azok betartását. Az ERKT ezen ügyekben betöltött szerepére tekintettel az EKB-vel nem kell konzultációt folytatni az ERKT ajánlásait átültető jogszabálytervezetekről.

¹² Az Európai Parlamenti és a Tanács 2009/44/EK irányelve (2009. május 6.) a fizetési és értékpapír-elszámolási rendszerekben az elszámolások véglegességéről szóló 98/26/EK irányelvnek és a pénzügyi biztosítékokról szóló megállapodásokról szóló 2002/47/EK irányelvnek a kapcsolódó rendszerek és hitelkövetelések tekintetében történő módosításáról (HL L 146., 2009.6.10., 37. o.), e módosítás tekintetében bátorította az EKB konzultációra a tagállamokat. Ezek mellett két további (rövid) módosítást fogadtak el 2010-ben és 2011-ben.

¹³ CON/2010/85.

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 1092/2010/EU rendelete (2010. november 24.) a pénzügyi rendszer európai uniós makroprudenciális felügyeletéről és az Európai Rendszerkockázati Testület létrehozásáról (HL L 331., 2010.12.15., 1. o.).

4 A konzultációs eljárás

A 98/415/EK határozat 4. cikke:

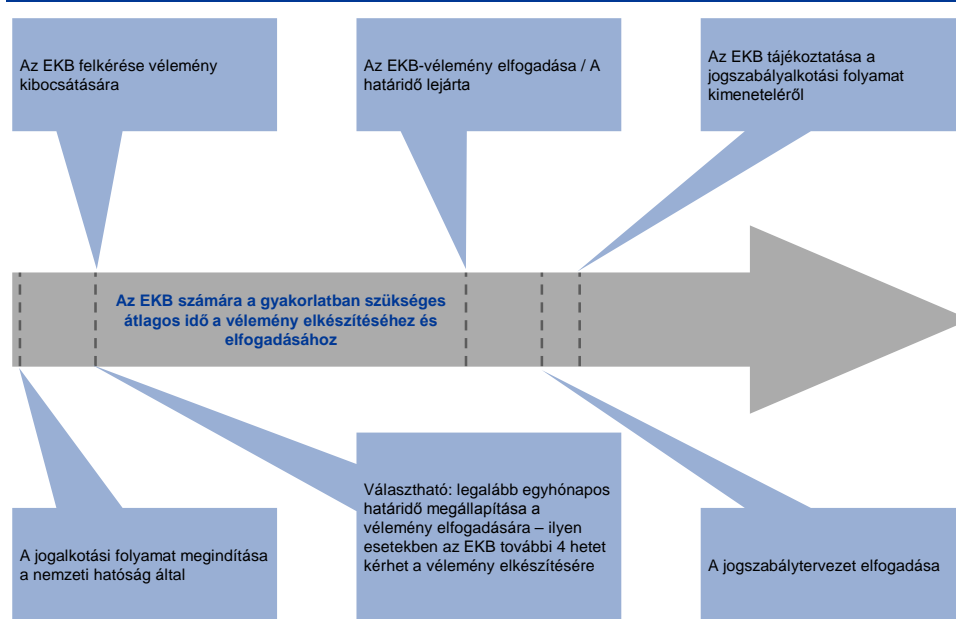
„Valamennyi tagállam elfogadja a szükséges intézkedéseket, hogy ténylegesen megfeleljenek ennek a határozatnak. Ebből a célból a tagállamok biztosítják, hogy egy olyan megfelelő időpontban konzultálnak az EKB-val, amely a jogszabálytervezetet kezdeményező hatóság számára lehetővé teszi, hogy döntésének meghozatala előtt figyelembe vegye az EKB véleményét; amennyiben az adott jogszabályokat egy másik hatóság fogadja el, a tagállam gondoskodik arról, és hogy az EKB véleményét e hatóságnak is a tudomására hozzák.”

4.1 Az EKB-val folytatott konzultáció megfelelő időpontja

A 98/415/EK határozat 4. cikkében foglaltak szerint az EKB-val „megfelelő időpontban” kell konzultálni a jogalkotási folyamat során. Ez magával vonja azt, hogy a nemzeti eljárásoknak biztosítaniuk kell, hogy a konzultáció a jogalkotási folyamat olyan pontján történjen, ami megfelelő időt ad az EKB számára a jogszabálytervezetek megvizsgálására (és szükség szerinti lefordítására) és a vélemény valamennyi szükséges nyelvi változatban történő elfogadására. Ez továbbá lehetővé teszi az adott nemzeti hatóság számára az EKB véleményének a jogszabálytervezet elfogadása előtti figyelembe vételét.

3. ábra

A jogszabálytervezetről való konzultáció folyamata

Forrás: EKB

Amennyiben a jogszabálytervezetet nem az elfogadó hatóság készíti, a 98/415/EK határozat 4. cikke előírja, hogy az ilyen konzultációnak olyan időben kell történnie, amely lehetővé teszi a jogszabálytervezetet kezdeményező hatóság számára annak megfontolását, hogy azt az EKB véleményével való összhang megteremtése érdekében kell-e módosítani, azaz még az elfogadó hatóságnak történő továbbítást megelőzően. Ugyanakkor a 4. cikk nem zárja ki, hogy a nemzeti hatóságok jogalkotási eljárásaiknak megfelelően olyan lépéseket tegyenek, amelyek nem érintik a jogszabálytervezetek lényegét.

A 98/415/EK határozat 3. cikke (4) bekezdésének megfogalmazásából következik, hogy a tagállamok kötelesek felfüggeszteni a jogszabálytervezet elfogadási eljárását az EKB véleményének kézhezvételéig. Ez nem jelenti azt, hogy az EKB véleményének elfogadásáig a teljes nemzeti jogalkotási folyamatot (például a parlamenti állandó bizottságok előkészítő munkáját, a nemzeti hatóságok által beterjesztett más vélemények megvitatását stb.) fel kellene függeszteni. Ehelyett azt jelenti, hogy az elfogadó hatóságnak lehetőséggel kell rendelkeznie az EKB véleményének érdemben történő megfontolására az érdemi döntése meghozatala előtt. Ha az EKB-vélemény előterjesztésére határidőt szabtak¹⁵ és e határidő lejárt, az érintett nemzeti hatóság folytathatja az elfogadási eljárást. Azonban még ilyen esetben is – és amíg a jogszabály elfogadására még nem került sor – fennáll a nemzeti hatóságok azon kötelezettsége, hogy az EKB véleményét figyelembe vegyék.

2011 októberében az EKB elnöke levelet küldött valamennyi nemzeti konzultáló hatóság számára, amelyben emlékeztetett arra, hogy „a nemzeti hatóságoknak meg kell tenniük a 98/415/EK határozatnak való tényleges megfelelés biztosításához szükséges intézkedéseket – a határozat 4. cikke szerint azzal, hogy a jogalkotási folyamat megfelelő szakaszában megfelelő konzultációt folytatnak az EKB-val az annak hatáskörébe tartozó jogszabálytervezetekről¹⁶”. Ajánlotta továbbá „az annak biztosítását szolgáló megfelelő belső eljárások bevezetését, hogy az EKB-val való konzultációra ahhoz megfelelő időben kerüljön sor, hogy a konzultáló és/vagy elfogadó hatóság a szóban forgó jogszabály elfogadását megelőzően figyelembe tudja venni az EKB véleményét. A konzultáció megismétlése szükséges, ha a jogalkotási folyamat során a tervezet lényegesen módosul”.

¹⁵ Lásd az ezen útmutató 4.3. pontját.

¹⁶ Ide tartoznak a parlamenti jóváhagyásához nem kötött rendelkezések is. A konzultációs kötelezettség alól csak azok a jogszabálytervezetek mentesülnek, amelyek kizárólagos célja az uniós jog egyszerű átültetése.

4.2 A vélemény iránti kérelem

4.2.1 A kérelem formája és a kísérő dokumentáció

A vélemény iránti formális kérelmet írásban, az EKB elnökének címezve kell benyújtani¹⁷. A vélemény iránti kérelemnek az EKB elnöke általi kézhezvétele jelzi az EKB-vélemény elfogadási eljárásának kezdetét. Az EKB üdvözl minden informális párbeszédet munkavállalói szinten a nemzeti konzultáló hatóság és az EKB Jogi Szolgáltatások Igazgatósága között. Mindazonáltal a hivatalos konzultáció kizárólag akkor kezdődik, amikor a vélemény iránti formális kérelmet az EKB elnöke kézhez kapja.

A kérelemnek a jogszabálytervezet olyan változatát kell tartalmazni, amely elég stabil ahhoz, hogy az EKB véleményt tudjon formálni róla. Amennyiben a jogszabálytervezet különböző témakörökre vonatkozó, nagyszámú rendelkezést tartalmaz, az EKB azt javasolja, hogy a konzultáló hatóság jelölje meg, mely rendelkezések tekintetében kéri különösen az EKB véleményét. Ez különösen vonatkozik azokra az esetekre, amikor a jogszabálytervezet elsősorban uniós jogszabály átültetését vagy végrehajtását célozza, de szintén tartalmaz az egyszerű átültetésen túlmenő egyéb rendelkezéseket.

Az EKB azt ajánlja, hogy a konzultáló hatóság csatoljon egy rövid indokolást, amelyben megjelöli a tárgykört és az elérni kívánt fő célkitűzéseket; a nemzeti jogalkotási folyamat adott szakaszát; valamint a jogszabálytervezettel kapcsolatban az EKB-nál a véleménye elkészítése során esetlegesen felmerülő kérdésekre válaszoló kapcsolattartó személy adatait. Az EKB javasolja, hogy a konzultáló hatóság tüntesse fel az EKB számára véleménye előterjesztésére nyitva álló határidőt¹⁸.

A nemzeti konzultációkra vonatkozó dokumentációs követelmények

Kötelező	Ajánlott	Választható
Vélemény iránti írásbeli kérelem az EKB elnökének címezve A jogszabálytervezet másolati példánya	Rövid indokolás a következők bemutatásával: a tárgykör és az elérni kívánt fő célkitűzések; a nemzeti jogalkotási folyamat adott szakasza; és a kapcsolattartó személy adatai. Amennyiben a jogszabálytervezet nagy terjedelmű/összetett, azon rendelkezések megjelölése, amelyekkel kapcsolatban különösen várják az EKB észrevételeit. A különleges sürgősséggel benyújtott kérelmek esetén az indokolás és a konzultációra bocsátott tervezet főbb rendelkezéseinek angol nyelvű fordításának benyújtása kívánatos.	Határidő feltüntetése az EKB számára véleménye előterjesztésére

¹⁷ Az EKB fogad megfelelően aláírt és megcímezett vélemény iránti kérelmet fax vagy szkennelt mellékletként e-mail útján az office.president@ecb.europa.eu és az ecb.secretariat@ecb.europa.eu címekre is.

¹⁸ Lásd az ezen útmutató 4.3. pontját.

4.2.2 A kérelem nyelve

A vélemény iránti kérelem és a kísérő dokumentáció benyújtható az érintett tagállam hivatalos nyelvén (vagy egynél több hivatalos nyelvvvel rendelkező tagállamok esetén azok egyikén). Különösen a különleges sürgősséggel benyújtott kérelmek esetén¹⁹ az EKB nagyra értékeli az indokolás és a konzultációra bocsátott tervezet főbb rendelkezéseinek angol nyelvű fordításának benyújtását a zökkenőmentes konzultációs eljárás érdekében. Ez figyelembe veszi azt, hogy az angol az EKB munkanyelve, valamint az a nyelv, amelyen a Kormányzótanács elfogadja az EKB véleményét az Általános Tanács hozzájárulásainak figyelembevételével. Ez lehetővé teszi az EKB számára továbbá, hogy a fordítások bevárása nélkül haladéktalanul megkezdhesse a véleménnyel kapcsolatos munkát. Azonban az EKB-vélemény iránti kérelem az ilyen fordítás hiánya miatt nem szenvedhet késedelmet.

4.3 Határidők

A 98/415/EK határozat 3. cikke:

„(1) A tagállamok jogszabálytervezetet készítő hatóságai, amennyiben szükségesnek tartják, határidőt szabhatnak az EKB-nak véleménye előterjesztésére, amely azonban nem lehet rövidebb, mint az értesítésnek az EKB elnöke általi kézhezvételétől számított egy hónap.

(2) Különleges sürgősség esetén e határidő lerövidíthető. Ebben az esetben a konzultáló hatóságnak közölnie kell a sürgősség indokait.

(3) Az EKB kellő időben kérheti a határidő legfeljebb további négy héttel történő meghosszabbítását. E kérést a konzultáló hatóságok alapos indok nélkül nem utasíthatják el.

(4) A vélemény előterjesztésének a határidő lejártával történő elmaradása további eljárásában nem akadályozza a konzultáló nemzeti hatóságot. Amennyiben az EKB véleményét a határidő lejártát követően kapják kézhez, a tagállamok gondoskodnak arról, hogy ezt a 4. cikkben említett hatóságok tudomására hozzák.”

Habár a 98/415/EK határozat nem ír elő határidőt az EKB véleményének elfogadása tekintetében, a tapasztalatok azt mutatják, hogy egy EKB-vélemény elfogadásának szokásos időtartama körülbelül hat hét. Az eljárás azonban tarthat hosszabb ideig is²⁰, és egy adott vélemény elfogadásához szükséges időtartam nyilvánvalóan változik az érintett jogszabálytervezet természetének, összetettségének és érzékenységének megfelelően.

¹⁹ Lásd az ezen útmutató 4.3. pontját.

²⁰ Lásd az ezen útmutató 4.5. pontját

A 98/415/EK határozat 3. cikkének (1) bekezdése szerint „[a] tagállamok jogszabálytervezeteket készítő hatóságai, amennyiben szükségesnek tartják, határidőt szabhatnak az EKB-nak véleménye előterjesztésére”. Azonban e határidő az értesítés kézhezvételétől számított egy hónapnál rövidebb nem lehet.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a tagállamok némelykor ezen legrövidebb időtartamot általános maximális határidőként értelmezik. A legtöbb esetben az EKB véleményeinek előkészítése és elfogadása során időre van szükség a jogszabálytervezetek angol nyelvű változatának elkészítéséhez, az EKB vélemény megszüvegezésében részt vevő, illetékes üzleti területeinek koordinálásához és az írásbeli eljárás során az NKB-k elnökei, valamint a Kormányzótanács általi konzultáció esetén a Felügyeleti Testület által megfogalmazott vélemények és észrevételek kézhez- és figyelembevételéhez.

A gyakorlatban az egyhónapos határidő meglehetősen rövidnek bizonyult. A konzultáló hatóságoknak a határidő meghatározására vonatkozó lehetőségét ezért olyan esetekre kell korlátozni, amelyekben sürgetően szükséges, hogy az EKB egy hónapon belül fogadja el véleményét. Ahogyan azt az EKB gyakran megerősíti véleményeiben, a nemzeti jogszabályalkotási eljárás előrehaladott állapota nem jelent elegendő indokot, amelynek alapján a nemzeti hatóságok kérhetnék az EKB véleményének sürgős elfogadását.

A 98/415/EK határozat 3. cikkének (2) bekezdése alapján különleges sürgősség esetén e határidő lerövidíthető. E rendkívül kivételes esetekben a konzultáló hatóságnak kifejezetten meg kell jelölnie a sürgősség indokait. A konzultáló hatóságokat arra bátorítjuk, hogy kövessék a 98/415/EK határozat (6) preambulumbekzdésében foglalt útmutatást, miszerint az EKB és a konzultáló hatóság közötti párbeszédnek lehetővé kell tennie a vélemény időben történő elfogadását az EKB által annak lehetőségének sérelme nélkül, hogy az EKB a szükséges körülményekkel vizsgálja meg a hozzá benyújtott szövegeket. Ezen túlmenően az EKB ilyen esetekben méltányolná, ha az indokolást és a konzultációra bocsátott tervezet főbb rendelkezéseit angol nyelvű fordításban is megkapná²¹. Azonban az EKB-vélemény iránti kérelem az ilyen fordítás hiánya miatt nem szenvedhet késedelmet.

A 98/415/EK határozat 3. cikkének (3) bekezdése szerint, amennyiben a konzultáló hatóság határidőt szabott, az EKB kérheti e határidő legfeljebb további négy héttel történő meghosszabbítását. E kérést a konzultáló hatóságok alapos indok nélkül nem utasíthatják el a 3. cikk (3) bekezdése szerint.

A 98/415/EK határozat 3. cikkének (4) bekezdése előírja, hogy „a vélemény előterjesztésének a határidő lejártával történő elmaradása további eljárásban nem akadályozza a konzultáló nemzeti hatóságot”. Ez annyit jelent, hogy a határidő lejártával az adott hatóság folytathatja a jogszabálytervezet elfogadási eljárását, amelyet az EKB-konzultáció idejére felfüggesztettek. Azonban amennyiben a jogszabály végleges elfogadására még nem került sor, a konzultáló hatóság

²¹ Lásd továbbá az útmutató 4.2.1. és 4.2.2. pontját.

továbbra is köteles figyelembe venni az EKB véleményét (és köteles felhívni arra az elfogadó hatóság figyelmét, ha két különböző hatóságról van szó).

4.4 A kézhezvétel igazolása

Amint az EKB kézhez vette a vélemény iránti kérelmet, a konzultáló hatóságnak megküldi a kézhezvétel igazolását, a vélemény iránti kérelem nyelvén. Amennyiben egy tagállam erre irányuló egyértelmű kötelezettség nélkül konzultál az EKB-val, vagy amennyiben a jogszabálytervezet csak marginálisan esik az EKB hatáskörébe, vagy a jogi keretrendszer csupán formai vagy adminisztratív módosításait tartalmazza, úgy ezt az igazolás tartalmazza annak feltüntetése mellett, hogy az EKB-nek ennek ellenére vannak-e különös megjegyzései, amelyeket egy EKB vélemény fog bemutatni.

A kísérő iratokat és az angol nyelvű fordításokat megküldik a Kormányzótanács és az EKB Általános Tanácsa tagjainak. Ez lehetővé teszi számukra, hogy a kezdetektől megismerjék a konzultációs aktát és azonnal észrevételeket tudjanak tenni, amikor a vélemény tervezetét észrevételezés céljából benyújtják nekik.

4.5 Az EKB véleményének előkészítése és elfogadása

A vélemény iránti kérelem kézhezvételét követően az EKB létrehoz egy testületet a vélemény előkészítésére. E testület a konzultáció tárgykörének szempontjából releváns üzleti területek szakértőiből áll. Az olyan tényezőktől függően, mint a tervezett jogszabályi rendelkezések természete, összetettsége és terjedelme, illetve azok angol nyelven való rendelkezésre állása, a vélemény előkészítése néhány naptól több hétig tartó időszakot vehet igénybe. A vélemény sürgős vagy különlegesen sürgős elfogadása iránti kérelem megalapozott indokait is figyelembe veszik az EKB véleményének előkészítésekor.

A vélemény az EKB rendelkezésére álló egyik jogi eszköz, és főszabályként a Kormányzótanács az EKB-vélemény elfogadásáért felelős döntéshozó szerv. Az Általános Tanács tagjai szintén részt vesznek ebben a döntéshozatali eljárásban annak érdekében, hogy hozzájáruljanak az EKB tanácsadói funkciójához. Ezért, miután a vélemény szövegének tervezetét elkészítették és a tervezetet az Igazgatóság jóváhagyta, a véleménytervezetet benyújtják a Kormányzótanács számára véleményezésre, valamint az Általános Tanács tagjai számára észrevételezésre. Ez egy írásbeli eljárás, amely általában egy hétig tart.

A hitelintézetek prudenciális felügyeletével kapcsolatban elfogadandó EKB-vélemények tekintetében a Kormányzótanács konzultálhat a felügyeleti testülettel is.

A vélemények és/vagy észrevételek kézhezvételét követően az EKB átdolgozza a véleménytervezetet és további véleményeket vagy észrevételeket kér, egy újabb, néhány munkanapig tartó írásbeli eljárás során. Mindazonáltal e második írásbeli eljárás során a vélemények és észrevételek megtételére rendelkezésre álló határidő

a konzultáció természetétől, illetve az első írásbeli eljárásban érkezett vélemények számától és összetettségétől függően eltérően alakulhat. A második írásbeli eljárás során az Általános Tanács és a Kormányzótanács tagjai általában csak a felülvizsgált véleménytervezetben bevezetett módosítások tekintetében fogalmaznak meg véleményeket vagy észrevételeket.

A konzultáló hatóságoknak figyelembe kell venniük a konzultációs folyamat összetettségét az EKB-vélemény iránti kérelmek időzítésénél.

4.6 A nyelvi rezsim

A nemzeti hatóságok által kért véleményeket az adott tagállam hivatalos nyelvén (vagy több hivatalos nyelv esetén a vélemény iránti kérelem nyelvén) és angol nyelven fogadják el.

4.7 A vélemény megküldése és annak további megfontolása

Az elfogadást követően a véleményt továbbítják a konzultáló hatóságnak. A 98/415/EK határozat 4. cikke előírja, hogy a konzultáló hatóságnak érdemi „döntésének meghozatala előtt figyelembe [kell vennie] az EKB véleményét”, valamint a konzultáló hatóságnak fel kell hívnia az elfogadó hatóság figyelmét is az EKB véleményére, amennyiben az más hatóság.

Az EKB méltányolja, ha a jogalkotási folyamat befejeződését követően a jogszabály véglegesen elfogadott szövege egy példányát megküldik részére. Az EKB azt javasolja, hogy amennyiben egy jogszabálytervezettel kapcsolatban konzultációt folytattak az EKB-val, a konzultáló hatóság küldje el az elfogadott jogszabályi rendelkezések másolatát vagy arra való utalást az EKB Titkársága számára.

4.8 Közzététel

A Kormányzótanács fokozatosan kiterjesztette átláthatósági politikáját a nemzeti hatóságokkal folytatott konzultációk vonatkozásában. 2005 januárja óta minden EKB-véleményt közzétesznek az EKB honlapján, közvetlenül annak a konzultáló hatóság részére történő továbbítását követően, amennyiben nem állnak fenn olyan különleges indokok, amelyek az azonnali közzététel ellen szólnak. Amennyiben ilyen okok állnak fenn, a véleményt legkésőbb az elfogadását követő hat hónappal teszik közzé.

5 Az EKB-val való konzultáció kötelezettségének terjedelme

Az EKB-val történő konzultációs kötelezettség teljesítésének biztosítása érdekében a 98/415/EK határozat 4. cikke előírja, hogy a tagállamok tegyék meg a szükséges intézkedéseket a 98/415/EK határozatnak való tényleges megfelelés biztosítására. A KBER az EKB hatáskörébe tartozó jogszabálytervezetek területén szorosán figyelemmel kíséri a nemzeti jogalkotási fejleményeket. A KBER szintén figyelemmel kíséri a nemzeti hatóságok ilyen jogszabálytervezetekről az EKB-val való konzultációs kötelezettségének teljesítését és beszámol arról. Amennyiben bebizonyosodik, hogy az EKB-val a hatáskörébe tartozó jogszabálytervezetekről való konzultáció kötelezettségét elmulasztották, az EKB értesíti a kérdéses illetékes nemzeti hatóságot és az érintett tagállam NKB-jának elnökét, valamint az Európai Bizottságot. Az EKB irányában fennálló konzultációs kötelezettség elmulasztásának fontos vagy ismétlődő, egyértelmű eseteit tartalmazhatja az EKB éves jelentése is.

6 Az EKB-val folytatandó konzultáció elmaradásának jogkövetkezményei

Az EKB-val a hatáskörébe tartozó nemzeti jogszabálytervezetokről történő konzultáció elmulasztása a 98/415/EK határozat megsértése, és az a Bíróság előtti, kötelezettségszegés megállapítása iránti eljáráshoz vezethet. Az ilyen eljárást az Európai Bizottság indíthatja meg az érintett tagállam ellen, a Szerződés 258. cikke alapján²². A 98/415/EK határozat alapján fennálló, az EKB-val folytatandó konzultáció kötelezettsége pontosan meghatározott és feltétlen, ami azt jelenti, hogy arra az egyének nemzeti bíróságok előtt hivatkozhatnak. Ennélfogva a nemzeti bíróságoktól kérhető döntés az EKB-val való konzultáció mellőzésével elfogadott nemzeti rendelkezés érvényessége vagy végrehajthatósága tekintetében, és előzetes döntéshozatal iránti kérelem is terjeszthető e vonatkozásban a Bíróság elé.

A Bíróságot már többször kérték arra, hogy határozzon az Európai Bizottság egyes uniós jogszabályok által előírt előzetes értesítése nélkül elfogadott nemzeti rendelkezések végrehajthatóságáról²³. Ezekben az ügyekben a Bíróság kimondta, hogy a lényeges eljárási követelmény megsértésével elfogadott nemzeti rendelkezések az egyénekkal szemben nem érvényesíthetők. A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint továbbá a nemzeti jogban rendszerint rendelkezésre álló minden jogorvoslatnak nyitva kell állnia az uniós jog alapján követelést érvényesíteni kívánó peres felek előtt²⁴. Azon tagállamokban, amelyekben az egyének jogosultak eljárást kezdeményezni egy nemzeti jogszabály súlyos eljárási hiba alapján történő megsemmisítése iránt, az egyéneknek jogosultaknak kell lenniük az uniós jog lényeges eljárási követelménye – mint az EKB-val folytatandó előzetes konzultáció – megsértésével elfogadott nemzeti jogszabályi rendelkezések megsemmisítésének kezdeményezésére is.

²² Ha egy szabályozói hatáskörrel felruházott NKB mulasztja el a 98/415/EK határozattal összhangban történő konzultációt, az EKB saját maga indíthat jogsértési eljárást a Szerződés 271. cikkének d) pontja és a KBER Alapokmány 35.6. cikke alapján.

²³ Lásd többek között: a Bulk Oil ítélet (174/84, EU:C:1986:60); az Enichem Base ítélet (380/87, EU:C:1989:318); a CIA Security International ítélet (C-194/94, EU:C:1996:172); a Lemmens-ítélet (C-226/97, EU:C:1998:296); az AGS Assedic Pas-de-Calais ítélet (C-235/95, EU:C:1998:365); az Unilever-ítélet (C-443/98, EU:C:2000:496); a Sapod Audic ítélet (C-159/00, EU:C:2002:343).

²⁴ Lásd például a Rewe-ítéletet (158/80, EU:C:1981:163).

Melléklet

A TANÁCS HATÁROZATA (1998. június 29.) a nemzeti hatóságoknak az Európai Központi Bankkal a jogszabálytervezetekről folytatott konzultációjáról (98/415/EK) ²⁵

Az Európai Unió Tanácsa,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 105. cikke (4) bekezdésére, és az ahhoz csatolt, a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmányáról szóló jegyzőkönyv 4. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára²⁶,

tekintettel az Európai Parlament véleményére²⁷,

tekintettel az Európai Monetáris Intézet véleményére²⁸,

a Szerződés 106. cikkének (6) bekezdésében és az említett jegyzőkönyv 42. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően,

(1) mivel az Európai Központi Bank (EKB) akkor jön létre, amikor az Igazgatótanácsát kinevezik;

(2) mivel a Szerződés előírja, hogy a nemzeti hatóságoknak konzultálniuk kell az EKB-val az EKB hatáskörébe tartozó valamennyi jogszabálytervezettel kapcsolatban; mivel e konzultáció kereteit és feltételeit a Tanács állapítja meg;

(3) mivel a tagállamok hatóságainak az EKB-val való konzultációs kötelezettsége nem érinti e hatóságoknak az e tervezetekben említett ügyekkel kapcsolatos felelősségét; mivel a Szerződés 105. cikke (4) bekezdésének megfelelően a tagállamoknak konzultálniuk kell az EKB-val az EKB hatáskörébe tartozó valamennyi jogszabálytervezetről; mivel az egyes területek e határozat 2. cikkében foglalt listája nem teljes; mivel e határozat 2. cikkének hatodik francia bekezdése nem érinti a hitelintézetek szakmai felügyeletével és a pénzügyi rendszer stabilitásával kapcsolatos politikákra vonatkozó feladatkörök jelenlegi elosztását;

(4) mivel a Központi Bankok Európai Rendszerének (KBER) monetáris funkcióit és tevékenységét a KBER és az EKB alapokmánya határozza meg; mivel a résztvevő

²⁵ HL L 189., 1998.7.3., 42. o.

²⁶ HL C 118., 1998.4.17., 11. o.

²⁷ HL C 195., 1998.6.22.

²⁸ 1998. április 6-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

tagállamok központi bankjai a KBER szerves részét képezik, és az EKB iránymutatásainak és utasításainak megfelelően kell eljárniuk; mivel a gazdasági és monetáris unió (EMU) harmadik szakaszában részt nem vevő tagállamok hatóságainak konzultálniuk kell az EKB-val a monetáris politika eszközeivel kapcsolatos jogszabálytervezetekről;

(5) mivel mindaddig, amíg egyes tagállamok nem vesznek részt a KBER monetáris politikájában, e határozat nem érinti az e tagállamok hatóságai által a saját monetáris politikájuk végrehajtásával összefüggésben hozott döntéseket;

(6) mivel az EKB-val folytatott konzultáció nem hosszabbíthatja meg aránytalanul a tagállamokban a jogszabályok elfogadására irányuló eljárásokat; mivel az EKB számára a véleménye előterjesztésére nyitva álló határidőknek lehetővé kell tenniük, hogy az EKB a szükséges körütekintéssel vizsgálja meg a hozzá benyújtott szövegeket; mivel különlegesen sürgős esetekben, amelyeket igazolni kell, például a piac érzékenységekor, a tagállamok szabhatnak olyan határidőt, amely egy hónapnál rövidebb, és tükrözi a helyzet sürgősségét; mivel a nemzeti hatóságok és az EKB közötti párbeszédnek különösen az ilyen esetekben lehetővé kell tennie mindkét fél érdekeinek figyelembevételét;

(7) mivel a Szerződéshez csatolt 11. jegyzőkönyv 5. és 8. pontjának megfelelően e határozat Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságában nem alkalmazható mindaddig, amíg e tagállam be nem lép az EMU harmadik szakaszába;

(8) mivel a 93/717/EK határozat⁴ és a Szerződés 109I. cikkének (2) bekezdése alapján a nemzeti hatóságoknak az EKB létrehozásának időpontjától az EMU harmadik szakaszának kezdetéig tartó időszakban konzultálniuk kell az EKB-val,

elfogadta ezt a határozatot:

1. cikk

(1) E határozat alkalmazásában:

„részt vevő tagállam”: az a tagállam, amely a közös valutát a Szerződésnek megfelelően bevezette;

„jogszabálytervezet”: valamennyi olyan rendelkezés, amely jogilag kötelezővé válva, és egy tagállam területén általánosan alkalmazva nem meghatározott számú esetre állapít meg szabályokat és nem meghatározott számú természetes és jogi személy a címzettje.

(2) Nem tartoznak a jogszabálytervezetek körébe azok a rendelkezéstervezetek, amelyek kizárólagos célja a közösségi irányelveknek a tagállamok joganyagába történő átültetése.

2. cikk

(1) A tagállamok hatóságai konzultálnak az EKB-val valamennyi olyan jogszabálytervezettel kapcsolatban, amely a Szerződés alapján az EKB hatáskörébe tartozik, és különösen a következőkről:

- valutaügyek,
- fizetőeszközök,
- nemzeti központi bankok,
- a monetáris, pénzügyi, banki, fizetési rendszerrel és fizetési mérleggel kapcsolatos statisztikák gyűjtése, összeállítása és továbbítása,
- fizetési és elszámolási rendszerek,
- a pénzügyintézetekre vonatkozó szabályok, amennyiben azok lényegesen befolyásolják a pénzügyintézetek és pénzügyi piacok stabilitását.

(2) Ezen túlmenően, a nem résztvevő tagállamok hatóságainak konzultálniuk kell az EKB-val a monetáris politika eszközeire vonatkozó bármely jogszabálytervezetről.

(3) Az EKB bármely jogszabálytervezet kézhezvételét követően azonnal tájékoztatja a konzultáló hatóságot, hogy véleménye szerint hatáskörébe tartozik-e a rendelkezés.

3. cikk

(1) A tagállamok jogszabálytervezet készítő hatóságai, amennyiben szükségesnek tartják, határidőt szabhatnak az EKB-nak véleménye előterjesztésére, amely azonban nem lehet rövidebb, mint az értesítésnek az EKB elnöke általi kézhezvételétől számított egy hónap.

(2) Különleges sürgősség esetén e határidő lerövidíthető. Ebben az esetben a konzultáló hatóságnak közölnie kell a sürgősség indokait.

(3) Az EKB kellő időben kérheti a határidő legfeljebb további négy héttel történő meghosszabbítását. E kérést a konzultáló hatóságok alapos indok nélkül nem utasíthatják el.

(4) A vélemény előterjesztésének a határidő lejártával történő elmaradása további eljárásában nem akadályozza a konzultáló nemzeti hatóságot. Amennyiben az EKB véleményét a határidő lejártát követően kapják kézhez, a tagállamok gondoskodnak arról, hogy ezt a 4. cikkben említett hatóságok tudomására hozzák.

4. cikk

Valamennyi tagállam elfogadja a szükséges intézkedéseket, hogy ténylegesen megfeleljenek ennek a határozatnak. Ebből a célból a tagállamok biztosítják, hogy egy olyan megfelelő időpontban konzultálnak az EKB-val, amely a jogszabálytervezetet kezdeményező hatóság számára lehetővé teszi, hogy

döntésének meghozatala előtt figyelembe vegye az EKB véleményét; amennyiben az adott jogszabályokat egy másik hatóság fogadja el, a tagállam gondoskodik arról, és hogy az EKB véleményét e hatóságnak is a tudomására hozzák.

5. cikk

- (1) Ezt a határozatot 1999. január 1-jétől kell alkalmazni.
- (2) A 93/717/EK határozat 1999. január 1-jén hatályát veszti.

6. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Luxembourgban, 1998. június 29-én

a Tanács részéről

az elnök

R. COOK

Európai Központi Bank, 2015

Postacím: 60640 Frankfurt am Main, Németország
Telefonszám: +49 69 1344 0
Honlap: www.ecb.europa.eu

Minden jog fenntartva. A kiadvány sokszorosítása oktatási és nem kereskedelmi célból, a forrás feltüntetésével megengedett.

Ez a dokumentum – eltérő utalás hiányában – 2014. november 14-én rendelkezésre álló adatokat használ.

ISBN 978-92-899-2073-5
DOI 10.2866/12871
EU katalógus szám QB-02-16-045-HU-N